

Sygn. akt : II AKa 310/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Michał Marzec
Sędziowie	SSA Robert Kirejew (spr.) SSA Piotr Pośpiech
Protokolant	Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Tomasza Janeczka

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2012 r. sprawy

1. **R. G.**s. H.i W., ur. (...)w C.

oskarżonego z art. 280 § 1 kk i inne

2. **P. N.** s. L. i G., ur. (...) w C.

oskarżonego z art. 56 ust. 1 ustawy z 29.07.2005r. i art. 59 ust. 1 pow. ustawy
w zw. z art. 11§2 kk

3. **D. S.** s. J. i B., ur. (...) we W.

oskarżonego z art. 280 § 1 kk

na skutek apelacji obrońców

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 11 kwietnia 2012 r.

sygn. akt. II K 34/11

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób że:

- w punkcie 1 – z podstawy skazania eliminuje przepis art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., w podstawie wymiaru kar: usuwa przepis art. 11 § 3 k.k. i dodaje przepisy art. 33 § 1 i 3 k.k., a wymierzoną R. G. w tym punkcie karę pozbawienia wolności łagodzi do 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
- w punkcie 4 – z podstawy skazania eliminuje przepis ust. 3 art. 56 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu sprzed 9 grudnia 2011 r., jako podstawę wymiaru kary pozbawienia wolności przyjmuje przepis art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r.

o przeciwdziałaniu narkomanii przy zast. art. 11 § 3 k.k., a wymierzoną R. G. w tym punkcie karę pozbawienia wolności łagodzi do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

- uchyla orzeczenie z punktu 6 wyroku i na mocy art. 85 kk i art. 86§1 i 2 kk wymierza wobec R. G. karę łączną 6 (sześciu) lat pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 180 (stu osiemdziesięciu) stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka dzienna wynosi 10 (dziesięć) złotych;
- w punkcie 7 – z podstawy skazania eliminuje przepis ust. 1 artykułu 56 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- w punkcie 9 – do podstawy wymiaru kary grzywny dodaje przepisy art. 33 § 1 i 3 k.k.;

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Częstochowie) na rzecz adwokata A. P. - Kancelaria Adwokacka w K. i R. N. – Kancelaria Adwokacka w C. kwotę 885,60 (osiemset osiemdziesiąt pięć 60/100) złotych, w tym 23% podatku VAT oraz na rzecz T. Ż. – Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, w tym 23% podatku VAT tytułem nieopłaconych kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonym w postępowaniu odwoławczym;

4. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt II AKA 310/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Częstochowie wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2012 r., sygn. akt II K 34/11, uznał oskarżonego R. G. za winnego tego, że w okresie od 9 maja 2005 roku do 30 czerwca 2005 r. w C., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi osobami, po uprzednim doprowadzeniu do stanu nieprzytomności K. B., poprzez podanie mu roztworu wódki zmieszanej z lekiem o nazwie (...), w wyniku czego umyślnie, działając z zamiarem ewentualnym, naraził go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, po czym dokonał kradzieży odbiornika telewizyjnego z ekranem 14 cali, kuchenki mikrofalowej marki (...)i innych przedmiotów wyposażenia domowego o łącznej wartości 2.000,- złotych, na szkodę K. B.i E. B., przy czym oskarżony czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu łącznie co najmniej roku kary pozbawienia wolności, tj. będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 17.10.2002 r., sygn. III K 544/01 m.in. za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w ramach orzeczonej tym wyrokiem kary łącznej 4 lat pozbawienia wolności m.in. w okresach od dnia 29.01.2001 r. do dnia 31.10.2001 r. oraz od dnia 26.05.2002 r. do dnia 9.05.2005 r., czym wyczerpał znamiona ustawowe zbrodni określonej w art. 280 § 2 k.k. i art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i za to na mocy art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 5 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10,- złotych. Ponadto na mocy art. 415 § 4 k.p.k. zasądził od oskarżonego R. G. na rzecz pokrzywdzonej E. B. odszkodowanie w części, tj. w kwocie 1.000,- złotych.

Tym samym wyrokiem Sąd Okręgowy w Częstochowie uznał oskarżonego R. G. za winnego tego, że w okresie od dnia 9 maja 2005 roku do dnia 30 czerwca 2005 roku w C., działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, wykorzystując nieuważę domowników, z mieszkania przy ul. (...)zabrał w celu przywłaszczenia dekodery „Cyfra +” o wartości 600,- złotych, na szkodę nieustalonego pokrzywdzonego, a następnie skradziony dekodery zastawił w lombardzie za kwotę 50 zł, przy czym oskarżony czynu tego dopuścił się w opisanych wyżej warunkach powrotu do przestępstwa, czym wyczerpał znamiona ustawowe występkę określonego w art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

i za to na mocy art. 278 § 1 k.k. i art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności i 20 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10,- złotych.

Ponadto, w ramach czynów opisanych w punktach III i IV aktu oskarżenia, Sąd Okręgowy w Częstochowie uznał R. G. za winnego tego, że w okresie od dnia 2 grudnia 2006 r. do dnia 21 maja 2007 r. oraz od jesieni 2007 r. do wiosny 2008 r. na terenie Aresztu Śledczego w C., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, wbrew przepisom ustawy osobiście uczestniczył oraz pomógł innej osobie w uczestnictwie w obrocie znaczną ilością środków odurzających i psychotropowych w ten sposób, że:

5. w okresie od dnia 2 grudnia 2006 r. do dnia 21 maja 2007 r., wbrew przepisom ustawy, uczestniczył w obrocie substancją psychotropową w postaci 20 gram amfetaminy, którą nabył za pośrednictwem P. N. od P. Z. i odebrał ją dwukrotnie w porcjach po 10 gram amfetaminy, a następnie odsprzedał ją osobom osadzonym w Areszcie Śledczym w C.;

6. w okresie od jesieni 2006 r. do dnia 21 maja 2007 r., wbrew przepisom ustawy, działając w zamiarze, aby P. N. dokonał czynu zabronionego, umożliwił mu kontakt z P. Z. i przedstawił mu P. N. jako osobę godną zaufania, umożliwiając w ten sposób temu ostatniemu udział w obrocie znacznymi ilościami środków odurzających i substancji psychotropowych, w ilości co najmniej 300 gram amfetaminy, 300 gram marihuany oraz 200 sztuk tabletek ecstasy, które ten w drodze kilkunastu transakcji nabywał od P. Z. i sprzedawał innym osobom;

7. w okresie od jesieni 2007 r. do wiosny 2008 r. działając wbrew przepisom ustawy, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, brał udział w obrocie substancją psychotropową w postaci 3 gram amfetaminy, w ten sposób, że wiedząc, kto dysponuje na terenie tego aresztu wskazanym narkotykiem w ilościach umożliwiającymi handel nim, odebrał od A. T. zamówienie na jego dostarczenie, przekazał je tej osobie, a następnie, poprzez innego osadzonego, sprząającego na terenie Aresztu Śledczego, spowodował podanie narkotyku A. T., mając świadomość, że ten przekaze go innej osobie,

przy czym oskarżony czynu tego dopuścił się w opisanych wyżej warunkach powrotu do przestępstwa, czym wyczerpał znamiona ustawowe występkę określonego w art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) w brzmieniu sprzed dnia 9.12.2011 r. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na mocy art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) w brzmieniu sprzed dnia 9.12.2011 r. i art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych. W związku z tym przestępstwem, na mocy art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) Sąd orzekł od oskarżonego R. G. na rzecz Stowarzyszenia (...) w C. nawiązkę w kwocie 800,- złotych.

Na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. wymierzono R. G. karę łączną 7 lat pozbawienia wolności oraz 180 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10,- złotych.

Tym samym wyrokiem Sąd Okręgowy w Częstochowie uznał oskarżonego P. N. za winnego tego, że w okresie od dnia 2 grudnia 2006 r. do dnia 21 maja 2007 r. w C., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, wbrew przepisom ustawy osobiście uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających i psychotropowych w ten sposób, że:

8. wbrew przepisom ustawy, uczestniczył w obrocie substancją psychotropową w postaci 20 gram amfetaminy, którą dwukrotnie w porcjach po 10 gram odebrał od P. Z., a następnie przekazał ją R. G., celem dalszej odsprzedaży osobom osadzonym w Areszcie Śledczym w C.;

9. wbrew przepisom ustawy, brał udział w obrocie znacznymi ilościami środków odurzających i substancji psychotropowych, w ilości co najmniej 300 gram amfetaminy, 300 gram marihuany oraz 200 sztuk tabletek ecstasy, w ten sposób, że w drodze kilkunastu transakcji nabył je od P. Z. celem dalszej odsprzedaży

czym wyczerpał znamiona ustawowe występku określonego w art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) w brzmieniu sprzed dnia 9.12.2011 r. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) w brzmieniu sprzed dnia 9.12.2011 r. i art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności i 150 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 złotych. W związku z tym przestępstwem, na mocy art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) orzeczono nadto od oskarżonego P. N. na rzecz Stowarzyszenia (...) w C. nawiązkę w kwocie 900,- złotych.

Ponadto opisywanym wyrokiem Sąd Okręgowy w Częstochowie uznał D. S. za winnego tego, że w dniu 2 marca 2004 roku w C., na klatce schodowej przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, używając przemocy w postaci popchnięcia na ścianę, a następnie przytrzymania za głowę oraz grożąc pokrzywdzonemu pobiciem, zabrał w celu przywłaszczenia zegarek, buty marki (...), bluzę, kurtkę marki (...) o łącznej wartości 500,- złotych na szkodę małoletniego J. K. (1), czym oskarżony wyczerpał znamiona ustawowe występku określonego w art. 280 § 1 k.k. i za to na mocy art. 280 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz 50 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10,- złotych.

W związku z tym przestępstwem Sąd Okręgowy w Częstochowie na mocy art. 415 § 4 k.p.k. zasądził od oskarżonego D. S. na rzecz pokrzywdzonego J. K. (1) odszkodowanie w części tj. w kwocie 250,- złotych.

Sąd I instancji zasądził też koszty obrony z urzędu oskarżonych i zwolnił ich z obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa opłaty oraz poniesionych wydatków.

Wyrok ten w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej na korzyść oskarżonego R. G. zaskarżył apelacją pisemną jego obrońca stawiając zarzut rażącej niewspółmierności kary łącznej 7 lat pozbawienia wolności, grzywny w wymiarze 180 stawek dziennych po 10,- złotych oraz nawiązki w kwocie 800,- złotych na rzecz Stowarzyszenia (...) i wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego R. G. kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności, 90 stawek dziennych po 10,- złotych grzywny oraz nawiązkę w kwocie 300,- zł na rzecz Stowarzyszenia (...), a w pozostałej części o utrzymanie wyroku w mocy.

Na rozprawie odwoławczej obrońca oskarżonego R. G. poparł stanowisko oskarżonego wyrażone w piśmie procesowym z dnia 17 maja 2012 r., zatytułowanym „apelacja” i wniósł o jego uniewinnienie.

Obrońca oskarżonego P. N. zaskarżył przedstawiony wyrok w całości i zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania (art. 438 pkt 2 k.p.k.), a to art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. mające istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez przekroczenie zasad obiektywnej i swobodnej oceny dowodów, polegające na:
- bezzasadnym odmówieniu wiary wyjaśnieniom oskarżonego, który nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie 7 wyroku,
- bezzasadnym przyjęciem jako prawdziwych zeznań P. Z. występującego jako świadek koronny, którego to zeznania nie znajdują potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym zebranym w sprawie,
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający istotny wpływ na jego treść (art. 438 pkt 3 k.p.k.) polegający na:

- przyjęciu, że oskarżony dopuścił się popełnienia przestępstwa kwestionowanego w apelacji, co sprzeczne jest z ustalonym stanem faktycznym, zasadami dowodzenia i doświadczenia, a legło u podstaw wyrokowania,
- naruszenie art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego.

Podnosząc te zarzuty obrońca oskarżonego P. N. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Obrońca oskarżonego D. S. zaskarżył wydany w tej sprawie wyrok w części dotyczącej uznania tego oskarżonego za winnego dokonania rozboju na pokrzywdzonym J. K. (1).

Wyrokowi temu skarżący zarzucił obrazę przepisów postępowania, a mianowicie przepisów art. 4, art. 5 § 2 a contrario i art. 7 k.p.k., będącą m. in. konsekwencją dowolnej – zdaniem oskarżonego – oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, przede wszystkim wyjaśnień D. S. oraz zeznań świadków: J. K. (1), P. Z. oraz A. K., co doprowadziło do błędnego uznania przez sąd I instancji, że zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy stwarza podstawy do uznania oskarżonego za winnego popełnienia przypisanego mu przestępstwa opisanego w przepisie art. 280 § 1 k.k., podczas gdy oskarżony uważa, że wskazany materiał dowodowy nie pozwala na dokonanie takich ustaleń.

Na tej podstawie obrońca D. S. wniósł o zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 11 kwietnia 2012 r. przez uniewinnienie oskarżonego, a ewentualnie o uchylenie tego orzeczenia i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Argumenty zaprezentowane w apelacjach obrońców nie zasługiwały na uwzględnienie, jednakże kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku wywołała konieczność dokonania jego licznych korekt, nie będących przy tym zmianami na niekorzyść oskarżonych.

Rozpatrując apelację wniesioną na rzecz oskarżonego R. G. należy podkreślić, iż w pisemnym środku odwoławczym autorstwa jego obrońcy ściśle został określony zakres zaskarżenia, tj. że kwestionowane jest orzeczenie o karze łącznej, a nie rozstrzygnięcie o winie, czy karach jednostkowych. Modyfikacja tego zakresu w sposób ustny na rozprawie odwoławczej nie była dopuszczalna, podobnie jak niedopuszczalne było wniesienie osobistej apelacji przez oskarżonego, gdyż zgodnie z przepisem art. 446 § 1 k.p.k. apelacja od wyroku sądu okręgowego, która nie pochodzi od prokuratora lub radcy prawnego winna być sporządzona i podpisana przez adwokata. Z tego względu sąd odwoławczy w myśl art. 433 § 1 k.p.k. zobligowany był rozpoznać sprawę oskarżonego R. G. w granicach środka odwoławczego, a w zakresie szerszym tylko w przypadkach przewidzianych w ustawie, czyli przede wszystkim tych, o których mowa w art. 439, 440, czy 455 k.p.k.

W toku kontroli instancyjnej sąd odwoławczy nie dopatrył się wystąpienia którejkolwiek z tzw. bezwzględnych przyczyn odwoławczych, wyszczególnionych w art. 439 § 1 k.p.k.

Oczywistym jest, że rażąca niesprawiedliwość wyroku, pozwalająca dokonać zgodnie z przepisem art. 440 k.p.k. zmiany tegoż orzeczenia na korzyść oskarżonego niezależnie od granic zaskarżenia, występuje w sytuacji skazania osoby niewinnej, czy też w przypadku, gdy materiał dowodowy zebrany w toku postępowania i prawidłowo oceniony nie pozwalał na przypisanie sprawstwa czynu o znamionach ujętych w wyroku. Treść pisma procesowego oskarżonego R. G. oraz wypowiedzi tego oskarżonego i jego obrońcy na rozprawie odwoławczej potraktowano jako sygnalizację, że mogło dojść do takiego rażąco niesprawiedliwego rozstrzygnięcia.

Analiza akt sprawy i orzeczenia zapadłego w I instancji prowadziła jednakże do wniosku, iż poza jednym wyjątkiem, o którym będzie mowa niżej, przypisanie R. G. odpowiedzialności za popełnienie przestępstw ujętych w wyroku Sądu

Okręgowego było w pełni prawidłowe i opierało się na ustaleniach faktycznych poczynionych na podstawie dowodów słusznie uznanych za wiarygodne i przekonujące.

Nie budziło zastrzeżeń zwłaszcza uznanie przez sąd meriti za wiarygodne obciążających oskarżonego zeznań świadka koronnego P. Z.. Sąd I instancji dokonał szczegółowej analizy tego dowodu i w sposób zgodny z zasadami logicznego rozumowania oraz wskazaniem doświadczenia życiowego ocenił miarodajność zeznań świadka koronnego dając temu należyty wyraz w pisemnych motywach zaskarżonego rozstrzygnięcia. Ocena ta, jako nie naruszająca reguł określonych w art. 7 k.p.k., zasługuje na pełną akceptację. W szczególności wskazać należy na konsekwencję i dokładność wypowiedzi procesowych świadka P. Z., a także na zgodność jego zeznań z innymi, przekonującymi dowodami, do których można zaliczyć: zeznania świadków: E. B., B. Z. i E. Z. – potwierdzających poszczególne okoliczności czynu popełnionego na szkodę K. B.; zeznania świadka A. T. wskazujące na udział oskarżonego R. G. w obrocie narkotykami na terenie aresztu śledczego; fakt prawomocnego skazania R. G. za nielegalne posiadanie w listopadzie 2005 r. substancji o nazwie (...) (odpis wyroku k. 569-570), jakiej użyto jako środka obezwładniającego w trakcie czynu na szkodę K. B.; wyjaśnienia samego R. G. ze śledztwa (k. 633-634) oraz treść opinii grafologicznej (k. 1715-1725) potwierdzające, że to oskarżony własnoręcznie napisał tzw. grypsy przekazywane P. Z.. W oparciu o zeznania świadka koronnego P. Z. i przedstawiony zestaw wzajemnie z nimi skorelowanych dowodów sąd I instancji w przeważającej mierze właściwie rozstrzygnął o winie oskarżonego R. G..

Wątpliwości wzbudziła jedynie kwestia zasadności uznania R. G. za winnego pomocnictwa udzielonego P. N. do udziału w obrocie środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi w znacznej ilości. Z dowodów zgromadzonych w toku postępowania, a w szczególności z zeznań świadka P. Z. oraz wyjaśnień oskarżonych P. N. i R. G., jak również z treści zabezpieczonych grypsów nie wynika, aby umożliwiając P. N. kontakt z P. Z. celem zakupu narkotyków R. G. obejmował swym zamiarem okoliczność, że P. N. dzięki temu dopuści się udziału w obrocie narkotykami w ilości tak znacznej. Wręcz przeciwnie, po umożliwieniu pierwszych kontaktów ze sprzedającym narkotyki P. Z. R. nie rekomendował już w żaden sposób P. N., do którego sam utracił zaufanie po problemach z dostarczeniem mu drugiej 10-gramowej porcji amfetaminy. Nie było więc w realiach rozpatrywanej sprawy wystarczających podstaw dowodowych do przypisania R. G. odpowiedzialności karnej za pomocnictwo do kwalifikowanego typu przestępstwa z art. 56 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, a sąd I instancji nie wyjaśnił też w żaden sposób, na czym oparł swoje stanowisko, że R. G. jako pomocnik powinien odpowiadać z tego samego, kwalifikowanego przez ilość narkotyków, typu przestępstwa, co sprawca główny tego występku - P. N.. Tym samym Sąd Okręgowy naruszył dyspozycję przepisu art. 20 k.k. stanowiącego, że każdy ze współdziałających w dokonaniu czynu zabronionego winien odpowiadać w granicach swojej umyślności, niezależnie od odpowiedzialności pozostałych współdziałających. Z tych względów, w oparciu o przepis art. 440 k.p.k., sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w jego punkcie 4, eliminując z niego odpowiedzialność karną R. G. za pomocnictwo do przestępstwa z art. 56 ust. 3 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, pozostawiając nie budzącą wątpliwości odpowiedzialność tego oskarżonego za pomocnictwo udzielone P. N. do występków udziału w obrocie narkotykami typu podstawowego – z art. 56 ust. 1 powołanej ustawy.

Korekty na korzyść oskarżonego R. G., zgodnej z przepisem art. 455 k.p.k., wymagała natomiast kwalifikacja prawna czynu ujętego punkcie 1 zaskarżonego orzeczenia. Sąd Okręgowy w Częstochowie zasadnie przyjął, że R. G. dopuścił się zbrodni z art. 280 § 2 k.k. Przy rabunku posłużył się bowiem rozpuszczoną w alkoholu substancją o nazwie (...), przez co doprowadził pokrzywdzonego K. B. do stanu nieprzytomności, utrzymującego się także przez kilka dni po zdarzeniu. Z uzyskanej w toku postępowania opinii sądowo – lekarskiej (k. 439-440, 441) wynika bez wątpienia, że taki roztwór należy uznać za środek obezwładniający niebezpieczny dla ludzkiego życia, o którym mowa w art. 280 § 2 k.k. W takiej sytuacji nieprawidłowe było jednak przyjęcie kumulatywnej kwalifikacji prawnej tego czynu z art. 280 § 2 k.k. i z art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., gdyż przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. popełnione poprzez użycie środka obezwładniającego niebezpiecznego dla życia człowieka zawiera już w sobie element narażenia ludzkiego życia na poważne zagrożenie, a zatem konsumuje ono kryminalną zawartość odrębnego przestępstwa z narażenia, określonego w art. 160 § 1 k.k. Stanowisko takie prezentowano już w doktrynie (np. M. Dąbrowska – Kardas w: Kodeks karny. Komentarz. Część szczególna. Tom III, pod red. A. Zolla, Zakamycze 2006, teza 77 do art. 280) i orzecznictwie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 1973 r., sygn. IV KR 256/73, LEX nr 21578). Dlatego

też wyeliminowano z podstawy skazania za pierwszy z przypisanych R. G. czynów przepis art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a z podstawy wymiaru kary za ten czyn usunięto przepis art. 11 § 3 k.k.

Dokonanie opisanych zmian w wyroku, przemawiających na korzyść oskarżonego R. G. spowodowało konieczność złagodzenia kar wymierzonych za surowiej ujęte w I instancji przestępstwa jednostkowe z punktów 1 i 4 zaskarżonego wyroku, a co za tym idzie wywołały potrzebę obniżenia wymiary kary łącznej orzeczonej względem tego oskarżonego. Sąd odwoławczy wymierzył zatem za czyn ujęty w punkcie 1 karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z punktu 4 zaskarżonego wyroku – karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i orzekł nowe kary łączne w wymiarze 6 lat pozbawienia wolności oraz grzywny w wysokości 180 stawek dziennych po 10 złotych. Uznano, że takie kary zrealizują wszystkie funkcje represji karnej wobec oskarżonego, będąc adekwatnymi do stopnia społecznej szkodliwości poszczególnych czynów, przy uwzględnieniu wielokrotnej karalności tego oskarżonego, natomiast zastosowana przy karach łącznych zasada absorpcji prawidłowo odzwierciedla różnorodność rodzajową i rozpiętość czasową poszczególnych przestępstw popełnionych wszakże w ramach prowadzonego przez oskarżonego przestępczego trybu życia. Nie uznano przy tym za zasadne odmiennego, niż poprzednio orzekania o grzywnie i nawiązkie stwierdzając, że rozstrzygnięcia sądu I instancji w tym zakresie cechowały się wystarczającą łagodnością.

Tym samym nie uwzględniono w dalszym stopniu, jako niezasadnej, apelacji obrońcy oskarżonego R. G..

W apelacji obrońcy oskarżonego P. N. nie przedstawiono argumentów mogących podważyć trafność rozstrzygnięć sądu I instancji odnoszących się do tego oskarżonego. Jak już wskazano, uznanie przez Sąd Okręgowy za wiarygodne zeznań świadka koronnego P. Z., ze względu na ich wewnętrzną spójność oraz zgodność z wieloma innymi elementami materiału dowodowego, zasługuje na pełną aprobatę. W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia szczegółowo i przekonująco przedstawiono powody, dla których zeznania świadka P. Z. obciążające P. N. oceniono jako wiarygodne. W szczególności sąd orzekający wskazał na potwierdzenie tych zeznań treścią tzw. grypsów autorstwa R. G., które trafiły do P. Z., a także analizą billingów, z której wynikało, że w okresie od 5 marca do 4 maja 2007 r., a więc w czasie, gdy P. N. miał brać udział w obrocie narkotykami nabywanymi od P. Z., nawiązano 59 połączeń telefonicznych pomiędzy aparatami używanymi przez P. N. i P. Z..

Nie sposób zatem było dopatrzeć się w procedowaniu sądu I instancji naruszenia podstawowych zasad postępowania karnego, tj. zasady prawdy materialnej z art. 2 § 2 k.p.k., czy zasady obiektywizmu z art. 4 k.p.k., których ogólny charakter przemawia też za tym, że zarzuty ich dotyczące nie mogą stanowić samoistnych podstaw środków odwoławczych, co po raz kolejny powtórzył Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 października 2010 r. (sygn. III K 370/09, OSNwSK 2010/1/1878). Sąd Okręgowy orzekając o odpowiedzialności karnej P. N. nie uchybił regule z art. 5 § 2 k.p.k., gdyż w istocie nie było w tej sprawie nieusuwalnych wątpliwości, które musiałby rozstrzygać zgodnie z regułą in dubio pro reo, natomiast przeprowadzona ocena dowodów mieściła się w granicach sędziowskiej swobody, przy uwzględnieniu wskazań zawartych w art. 7 k.p.k. Całkowicie polemiczny i głośłowny charakter miały też zarzuty popełnienia błędu w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie oskarżonego P. N. za winnego przypisanego mu przestępstwa oraz bezzasadnego nie dania wiary wyjaśnieniom P. N., który wszakże nie składał w toku całego postępowania żadnych wyjaśnień, ograniczając się jedynie do nie przyznawania się do popełnienia zarzucanego czynu. Z tych wszystkich powodów apelacja obrońcy P. N. nie mogła zostać uwzględniona.

Konieczna okazała się jednak także w stosunku do P. N. oparta na przepisie art. 455 k.p.k. korekta kwalifikacji prawnej przypisanego mu czynu. **Błędne jest w odniesieniu do tej samej partii narkotyków uznanie oskarżonego za winnego popełnienia przestępstwa jednocześnie z ustępu 1 i 3 artykułu 56 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.** Nie uwzględnia się bowiem przy tym okoliczności, że ustęp 1 cytowanego artykułu jest przepisem ogólnym, statuującym podstawowy typ przestępstwa wprowadzenia do obrotu lub uczestnictwa w obrocie narkotykami albo słomą makową, natomiast ust. 3 ma charakter przepisu szczególnego, określającego typ kwalifikowany ze względu na znaczną ilość przedmiotu przestępstwa. Przepisy art. 56 ust. 1 i 3 w odniesieniu do tożsamego przedmiotu wzajemnie się wykluczają (lex specialis derogat legi generali), gdyż nie można np. brać udziału w obrocie przedmiotem, który przy jednolitych kryteriach oceny jednocześnie stanowi małą ilość narkotyku i znaczną ilość narkotyku.

Przepis art. 56 ust. 3 powoływanej ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii ma natomiast konstrukcję przepisu o charakterze odsyłającym. Nie powtarza on zestawu znamion typu podstawowego, odsyłając w tym zakresie do przepisu ust. 1 art. 56 i jedynie dodaje do nich okoliczność kwalifikującą. Taka budowa przepisu art. 56 ust. 3 cyt. ustawy pozwala uniknąć zbędnych powtórzeń tych samych znamion w ramach jednego artykułu i zgodna jest z zasadami techniki prawodawczej (§ 75 ust. 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, Dz. U. Nr 100, poz. 908). Oznacza to też, że przepis art. 56 ust. 3 aktualnie obowiązującej ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zawiera pełen zestaw znamion ujętego w nim przestępstwa, choć częściowo poprzez odesłanie do ust. 1, a zatem w podstawie skazania dla oddania pełnej zawartości kryminalnej czynu wystarczające jest powołanie wyłącznie art. 56 ust. 3 tejże ustawy. Z tych powodów sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w jego punkcie 7, eliminując z podstawy skazania przepis ustępu 1 artykułu 56 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Sąd Apelacyjny nie podzielił także argumentów zaprezentowanych w apelacji obrońcy oskarżonego D. S..

Faktem jest, że P. Z. w odniesieniu do czynu, w ramach którego miał działać wspólnie i w porozumieniu z D. S. zeznawał, że do napaści na pokrzywdzonego J. K. (1) miało dojść na najwyższym piętrze bloku mieszkalnego i że przed dokonaniem tego czynu sprawcy jechali windą. Pozostawało to w sprzeczności z przekonującymi i stanowczymi zeznaniami pokrzywdzonego, wspartymi zeznaniami świadków A. K. i J. K. (2), z których wynikało, że J. K. (1) został zaatakowany na parterze budynku, w pobliżu schodów na listy. Należy jednak zwrócić uwagę, iż świadek P. Z. w swoich wypowiedziach zaznaczał, że do tego zdarzenia doszło w okresie, gdy nadużywał alkoholu, w czasie czynu był pijany i pewnych szczegółów może nie pamiętać dokładnie. Ponadto na podkreślenie zasługują okoliczności, że świadek koronny potrafił wskazać blok mieszkalny, w którym doszło do rozboju i dokładnie opisywał sam przebieg zdarzenia, osobę pokrzywdzonego, przedmioty, które zostały mu zrabowane i każdorazowo nie miał wątpliwości, że inicjatorem i współwykonawcą tego przestępstwa był D. S.. Z kolei pokrzywdzony był pewny, że sprawców było dwóch i przedstawił przebieg zdarzenia, za wyjątkiem umiejscowienia, zgodnie z relacjami P. Z.. Nadto oskarżony D. S. był wielokrotnie karany za przestępstwa, w tym także za dokonanie w dniu 23 marca 2004 r. trzech przestępstw rozboju o przebiegu bardzo podobnym do opisywanego w tym przypadku przez P. Z..

Dokonując więc analizy całokształtu okoliczności sprawy sąd odwoławczy stwierdził, że sąd I instancji słusznie nie zdeprecjonował wartości dowodowej zeznań P. Z. tylko z uwagi na nieścisłość dotyczącą miejsca ataku na pokrzywdzonego w budynku wielokondygnacyjnym, gdyż co do tej kwestii świadek mógł się pomylić. W świetle wskazanych wyżej i przytaczanych też przez sąd I instancji okoliczności brak było podstaw do stwierdzenia, że świadek koronny mylił się co do pozostałych elementów faktycznych tego zajścia i bezpodstawnie pomawiał oskarżonego D. S. o udział w przestępstwie, którego nie popełnił. Sąd odwoławczy nie dopatrył się zatem obrazy przepisów postępowania wskazywanych w apelacji obrońcy oskarżonego D. S., prowadzącej do błędnego przypisania winy temu oskarżonemu.

Wartość przedmiotów przestępstwa, przyjęta przez sąd meriti w oparciu o zeznania pokrzywdzonego i jego ojca, także nie nasuwała poważniejszych wątpliwości wzięwszy pod uwagę ilość i rodzaj skradzionych pokrzywdzonemu rzeczy. Nie ma obecnie potrzeby prowadzenia ponownie dokładniejszego postępowania w tym zakresie tym bardziej, że odszkodowanie zasądzone z urzędu przez sąd I instancji od oskarżonego D. S. opiewało jedynie na część szkody, odpowiadającą połowie szacowanej wartości zabranych przedmiotów.

Z przedstawionych przyczyn również apelacja obrońcy oskarżonego D. S. nie została uwzględniona.

Sąd odwoławczy dokonał jeszcze korekty zaskarżonego orzeczenia dodając do podstawy wymiaru kar grzywny w punktach 1 i 9 wyroku przepisy art. 33 § 1 i 3 k.k., które zostały omyłkowo pominięte przez sąd I instancji, pomimo prawidłowych rozważań na temat podstawy wymiaru grzywny, zaprezentowanych na stronach 40-41 pisemnego uzasadnienia wyroku.

Na marginesie należy też zwrócić uwagę, że niewłaściwą jest zaprezentowana przez sąd I instancji praktyka dosłownego przepisywania w uzasadnieniu wyroku obszernych fragmentów uzasadnienia aktu oskarżenia

wniesionego w tej sprawie. Nie było to jednak przedmiotem żadnego z zarzutów odwoławczych, a sąd II instancji uznał, że uchybienie to nie miało istotnego wpływu na treść kwestionowanego wyroku.

Z wszystkich przedstawionych względów, po dokonaniu szczegółowo omówionych zmian, w pozostałym zakresie utrzymano zaskarżony wyrok w mocy.

Sąd Apelacyjny ponadto zasądził na rzecz adwokatów wynagrodzenie tytułem obrony udzielonej oskarżonym z urzędu w postępowaniu odwoławczym zwalniając oskarżonych od ponoszenia kosztów tego postępowania z uwagi na ich niekorzystną sytuację materialną.